

Handlingsplan Bærekraftig reisemålsutvikling på Vega



Remerking for Merket for
bærekraftig reisemål på Vega
April 2016

Innhold

1. Bakgrunn.....	2
2. Strategier og innsatsområder	2
3. Forankring, oppfølging og rapportering	3
4. Tiltaksplan 2016-2019.....	4

1. Bakgrunn

Arbeidet med reiseliv på Vega har alltid handlet om å ta vare på verdiene, vise fram det vi har, være et godt vertskap og vise stolthet av det som generasjoner har bygd opp. Derfor har bærekraftbegrepet alltid vært en naturlig del av utviklingsarbeidet.

Vega ble i 2010 valg som pilot av Innovasjon Norge for å utvikle måten å jobbe med bærekraftig reisemålsutvikling på en destinasjon. I den forbindelse ble det utarbeidet en plan for bærekraftig utvikling: "Bærekraftig reiseliv 2015: Vega ved verdens vakreste kyst". Planen var forankret i Vega sin reiselivsstrategi med samme navn og prosjektet var eid og drevet av Vega Næringssselskap. Da pilotprosjektet ble ferdigstilt i 2013 ble Vega Næringssselskap lagt ned. Det videre arbeidet med utviklingen av Vega som reisemål ble lagt til Vega Kommune. Sammen med Nordland Fylkeskommune ble det i perioden 2011-2014 gjennomført et reisemålsutviklingsprosjekt med gjeldende reiselivsstrategi som prioriterte arbeidsoppgaver.

Vega Kommune vedtok i desember 2015 å ta ansvaret for Merket «Bærekraftig Destinasjon» og i forbindelse med dette og merkingen for merket for bærekraftig reisemål skal det utarbeides en ny handlingsplan.

Destinasjonsledelsen på Vega består pr i dag av Reiselivssjef, rådmann og formannskapet. Arbeidet med resertifiseringen er gjort i ei prosjektgruppe bestående av Reiselivssjef Hilde Wika, leder av Vega Verneområdestyre Jannike Wika og kommunes Miljøvernssjef Margrethe Wika. Et markedsråd bestående av næringsaktører og representanter for formidling og aktiviteter er under etablering. Markedsrådet skal ha handlingsplanen opp til vurdering i slutten av mai 2016.

2. Strategier og innsatsområder

Handlingsplanen skal bidra til å videreutvikle Vega som primærreisemål på Helgeland og til at Vega blir et godt eksempel for en bærekraftig reisemålsutvikling i Norge.

Visjon for Vega som reisemål 2020: Norge stolt av Vega

Målsettinger:

- 1) Vega skal gjennom et levende lokalsamfunn, sitt særpreg, en mangfoldig natur og kultur gi unike og attraktive reiselivsopplevelser.
- 2) Vega skal med sin småskala turisme gi nærhet i møte med turisten, som skal bli øyas varemerke.
- 3) Vega skal utvikles som et bærekraftig reisemål, der kulturarven er ivaretatt og videreutviklet.

Hovedfokusområder i handlingsplanen i 2016-2019:

- 1) Vi skal sikre en sunn økonomisk utvikling for vårt næringsliv og skape trygge arbeidsplasser.
 - Prosjekter som omfatter destinasjonsutvikling, produktutvikling og sesongforlengelse prioriteres i denne perioden.
- 2) Vi skal styrke destinasjonsopplevelsen for gjestene.

- Mottaksapparatet (Vega Turistinformasjon, kvalitetssikres og videreutvikles, kompetansehevende tiltak for næringen, forbedre informasjon/kommunikasjon til/med gjesten ved for eksempel utvikling av ny forbedret hjemmeside, mm)
 - Kartlegge gjestetilfredshet ved hjelp av løpende gjesteundersøkelse. Følge opp på mangel lapper som kommer frem i gjesteundersøkelsen.
- 3) Vi skal utvikle et attraktivt lokalsamfunn for alle innbyggere.
- Lokalsamfunnet og fritidsboligeiere skal fortsatt være med i å utvikle Vega som Reisemål. VisitVega skal oppfordre til engasjement og deltagelse i dugnader.
- 4) Vi skal beskytte miljøet og ta grep rundt miljøutfordringene.
- Destinasjonsutviklingen skjer i samarbeid med Vega Verneområdestyre, Stiftelsen Vegaøyan verdensarv og Miljøavdelingen i kommunen. Forvaltningsplanen for Vegaøyan Verdensarv er et grunnleggende styringsverktøy i utviklingsarbeidet.
 - Arbeidet omkring miljømerking av kommunen og næringsliv prioriteres. Miljøfyrtårn som merkeordning prioriteres
- 5) Vi skal etablere et partnerskap rundt gjennomføringen av våre mål.
- Fellesgodefinansierings-problematikken og etablering av markedsråd som sammen med destinasjonsledelsen(Kommunen) skal se på modeller/løsninger for fellesgodefinansiering på destinasjonen.

3. Forankring, oppfølging og rapportering

Handlingsplan for bærekraftig reisemålsutvikling er utarbeidet i april 2016 og løper frem til remerking i 2019. Planen er kommet frem gjennom:

- Revisjon av A 1. Vega Handlingsplan Bærekraftig Reiseliv 2011- 2012
- Innspill fra reiselivet i Bærekraftmøte den 4. februar
- Allerede pågående prosjekter og tiltak i reiselivet og i kommunen.

Handlingsplan har vært til gjennomsyn og innspill blant reiselivets aktører. Vega kommunestyre sluttet seg til handlingsplanen i møte den 10. mai 2016.

Vega Turistinformasjon (VisitVega) v/Vega kommune vil være ansvarlig for å organisere arbeidet med bærekraftig reiselivsutvikling frem til remerking i 2019, herunder etablere arbeidsgruppe med representant fra Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv, Vega Verneområdestyre, Markedsrådet, Miljøvernssjef og Reiselivssjefen kommunen som gis oppgaven med å følge opp tiltak beskrevet i Handlingsplanen

Arbeidet med bærekraftig utvikling vil bli rapportert i Årsrapport for reiselivet, Kommunens årsmelding og i Stiftelsen Vegaøyan Verdensarvs Årsmelding.

Planen vil bli oppdatert som del av arbeidet med remerking i 2019.

4. Tiltaksplan 2016-2019

A-B-området	Forankring og implementering politisk og på destinasjonen			
Indikator	Tiltak	Kort beskrivelse	Frist/periode	Ansvar
A2	Godkjenne/vedta Handlingsplan for bærekraftig reisemål for 2016	Innspill på planen fra reiselivsaktørene Behandlings i Vega kommunestyre	April -16 10. mai-16	VisitVega
D	Reiselivsstrategien for Vega skal rulleres	Det settes ned en arbeidsgruppe til dette arbeidet (Eventuelt vil Markedsrådet bli prosjektgruppe i dette arbeidet)	September - 17	VisitVega
B2	Lage et register over fritidsboligeiere på Vega	Sikre at de blir invitert til møter/prosjekter/styrer som omhandler utviklingen av Vega som reisemål. Godt hjelpemiddel.	November - 16	VisitVega/ teknisk etat
B3	Formalisering av «Markedsrådet»	Formalisere Markedsrådet og definere innsatsområder. (Start på arbeidet med å organisere fellesgodefinansieringen på Vega)	Mai-16	VisitVega

C-området	Natur, kultur, miljø			
Indikator	Tiltak	Kort beskrivelse	Frist/periode	Ansvar
	Vega Kommune vedtar å bli Miljøfyrtårn Kommune	Saksframlegg er klart til neste Kommunestyre	10 mai-16	VisitVega
	Lage samarbeidsavtale med Miljøfyrtårn konsulent	Avtalen skal ha en beskrivelse av prosessen og tidsbruk	August-16	VisitVega
	Oppstartsmøte med næringen mht til å starte sertifiseringsprosessen	Legge frem en plan på hvordan de kommer i mål (timeforbruk og kostnad)	Oktober-16	VisitVega
	Motivere Vega Challenge til å bli et «Miljøgodkjent arrangement»	Møte med Prosjektgruppa for arrangementet – orientere om mulighetene dette gir. Vise til verktøy osv	Oktober -16/ klar til 2017	Vega Challenge/ VisitVega
	Motivere til kvalifisering for matmerker, eks. Hanen, Norw. Foodprint, el.l	Samle serveringsstedene til et info møte hvor de ulike matmerkene presenteres, fordeler ved kvalitetsmerking osv	Desember - 16	VisitVega
	Forbedre tømmeasjon for bobil på Gardsøya.	Få stedet skiltet bedre, forbedre vaskemulighetene av tankene som tømmes	Mai-2016	VisitVega
	Utarbeide rutiner for vannprøver av badevannet. Lage en oversikt over Energiforbruk i reiselivs bedrifter		Oktober -16	Teknisk Etat
	Arrangere Årets Søppelaksjon	Strandryddedag- dognad for lokalbefolkning og fritidsboligeier	Mai-2016	VisitVega
	Oppfordre Reiselivsbedrifter til å benytte seg av kildesorteringssystemet vi har i kommunen	Ta initiativ til å få oversatt kildesorteringsinformasjonen til engelsk tysk og polsk	Juni-2017	Aktiv Vega /VisitVega

D-området				
Sosiale verdier				
Indikator	Tiltak	Kort beskrivelse	Frist/periode	Ansvar
	Utarbeide risikoanalyse med tiltaksplan i forhold til gjesters sikkerhet	Verktøy til den kommunale beredskapsplanen	Mars -17	VisitVega/» Aktiv Vega»/plansjef
	Utarbeide Etske Retningslinjer for Destinasjonsledelsen	Arbeidet ses i sammenheng med HMS og Miljøfyrtårn kommune arbeidet	Oktober-17	VisitVega/ adm i kommunen
	Utarbeide et opplæringsprogram for reiselivsansatte som inkluderer kunnskap om bærekraftig reiselivsutvikling	Kartlegging av kompetansebehov og oppsett av møtedatoer for næringen. Vertskapskurs, Språkkurs, Bærekraftkurs, HMS, Miljøfyrtårn, regnskap, sosiale media	Februar -17	VisitVega.
	Systematisere fakta innhenting: Gjestedøgn statistikk Besøk på severdigheter og aktiviteter Gjesteundersøkelse hvert 2. år	Utvikle enkle metoder som gjør det lett for bedriftene å levere tallmateriale	Sommer -16	VisitVega

E-området				
Økonomisk levedyktighet				
Indikator	Tiltak	Kort beskrivelse	Frist/periode	Ansvar
D	Kvalitetssire og videreutvikle Vega Turistinformasjon	Hvordan bruke funnene i Øyriket konseptet til å forbedre de mangellappene som kom frem i analysen av Turistinformasjonen,	2018	VisitVega
	Produktutvikling og sesongforlengelse: Sykkelnettverket- Utvikle Sør Helgeland og Vega som sykkelmekka	Visitvega er med i sykkelnettverket om skal utvikle Vega/Sør Helgeland som Sykkelmekka. Sykkelvennlige bedrifter, bagasjetransport, sykkelpakker til booking på nett, sykkelpakker utenfor sesongen	2016-2019	Helgeland Reiseliv/Kys trikseien/Visitvega/medlemsbedrifter
	Produktutvikling:» Båtrute i Verdensarvområdet»	Videreutvikle Båtrutekonseptet. Koble på flere besøkspunkt; Hysvær, Skjærvær	Juni 2017	VisitVega
	Destinasjonsutvikling, Produktutvikling: Explorerbåter til Vega	Kvalitetssikre og videreutvikle, i samarbeid med Ærflugl-museet, Verdensarv-utstillingen, Lille Lånan, lokale guider og Nes Café nye/felre tilbud til explorer båter som tenderer utenfor Vega. (7 båter i 2016)	Juni 2017	VisitVega
	Produktutvikling og sesongforlengelse: Kajakktettverk- Utvikle Sør Helgeland og Vega som Kajakkmekka	Visitvega er med i kajakknnettveket som skal utvikle Vega/Sør- Helgeland som kajakkmekka. Vega Challenge (kajakkrace som skal skape oppmerksomhet og sesongforlengelse), Padlekart,	2016-2019	Helgeland Reiseliv/Kys triksveien/medlemsbedrifter
	Produktutvikling og sesongforlengelse: Utviklingen av formidlingstemaer og aktiviteter i Vega Verdesnarvsenter	Ved realiseringen av Verdensarvsenteret har Vega mulighet for å ha formidling/aktivitets tilbud hele. Følge opp på noen av mangellappene som kom frem i prosjektrapporten. 1) Utviklingen av ny hjemmeside som kobler sammen Visitvega.no verdensarvveg.no og vega.kommune.no	2016-	Verdesnarvsenteret/Visitvega/

		2) Matkonsept (lokal mat) i Verdensarvsenteret.		
	Produktutvikling og Sesongforlengelse: Bedriftsnettverket «Aktiv Vega» Fiske fra land til det engelske markedet	Shorefishing feb/mars og okt/nov- engelske markedet. HideAway- Gruppemarkedet i lav og skuldesesong	2016-2019	AktivVega/ VisitVega
	Produktutvikling og sesongforlengelse: Fuglekikking	Fuglekikkingspunkt i naturreservatene med info tavler, fuglekikkerkvelder (kompetanseheving på destinasjonen)	2016-	Vega Verneområdestyre/Stiftelsen Vegaøyen VA
	Produktutvikling: Vandring	Sør Helgeland som Vandre destinasjon- Utgir felles vandrebrosjyre sammen med de andre kommunene på Sør Helgeland	Juni 2016	Helgeland Regionråd/ VisitVega
	Produktutvikling og sesongforlengelse: «Opplevelsesnettverket Brønnøysund Regionen»	Nettverket ønsker at det skal utvikles en større opplevelsesnæring på Sør-Helgeland. Det er et mål å få større og mer profesjonelle opplevelsesbedrifter, samt å få økt fokus på opplevelser over hele året. Dette er langsiktig arbeid som bedriftene ønsker å påta seg et felles ansvar for igjennom samarbeidet i nettverket.	2016-2019	Helgeland Reiseliv/VisitVega
	Destinasjonsutvikling. Det er utviklet et felles kommunikasjonsverktøy (merkevarebygging) for å ta en posisjon i markedet.	Øyriket skal utvikles til å bli en kjent norsk destinasjon som skal romme unike og opplevelsesbaserte tjenester og produkter for sykkel- og kajakkinteresserte. The Islands of the North er det engelske begrepet. Prosjektet er kommet til hvordan merkevaren Øyriket skal forvaltes om implementeres.	2015-	Kystriksveien/VisitVega /Helgeland Reiseliv
	Destinasjonsutvikling, sesongforlengelse og produktutvikling: «Trollfjell Geopark»	Trollfjell Geopark er et samarbeidsprosjekt mellom kommunene Brønnøy, Vega, Vevelstad, Sømna, Bindal og Leka, og en del av reiselivsstrategien på Sør-Helgeland og Leka. Geoparken skal bidra til attraktivitet og verdiskaping i området ved å legge til rette for aktiviteter og opplevelser i verdensklasse basert på Sør Helgelands og Lekas unike geologiske historie og fenomener.	2015-	Sør Helgeland Regionråd/ Kystriksveien
	Destinasjonsutvikling, produktutvikling: Prosjekt/Nettverk «Slow Travel»	«Slow Travel» er et resultat av utviklingsprosjektet «Backpacker Kystriksveien» som er gjennomført av Kystriksveisamarbeidet i samarbeid med bl.a. Nordland og Nord-Trøndelag fylkeskommuner. Ideen er å «Utvikle gode reiseruter, pakker og opplevelser som gir turisten en mulighet til å komme tett på lokalsamfunnene de besøker.»	2016-2019	Kystriksveien Reiseliv /VisitVega

	Destinasjonsutvikling og produktutvikling: Prosjekt Træna-Vega- Røst	3 øyer i Nordland samarbeider om opplevelsesnæringsutvikling og identitet/historie. Alle tre øyen har en form for internasjonal kobling. Træna har sin Hawaii-story. Røst Qurini og Vega med verdensarven. Sammen skal vi «løft» oss selv og hverandre	2018	TenkTræna /Røst/ VisitVega
	Vurdere gjennomføring av ringvirkningsanalyse	Synliggjør reiselivets verdi for lokalsamfunnet. Mangler muligens statistikkgrunnlag for gjennomføring. Nytte-kost vurdering også nødvendig	2018	VisitVega
	Gjennomføre verdiskapingsanalyse (lønn + resultat	Egen kartlegging. Besvare spesifikke kriterier	2017	Visitvega